

Fjodor Lukjanov: Zde je skutečný důvod, proč Rusko a Čína chtějí nahradit mezinárodní řád vedený USA

rt.com/news/573460-two-powers-share-the-same-goal

23. března 2023, 10:47

DomovSvětové zprávy

Obě mocnosti sdílejí stejný cíl, ale okolnosti velí, že se musí vydat různými cestami, aby toho dosáhly

*Fjodor **Lukjanov**, šéfredaktor časopisu Rusko v globálních záležitostech, předseda prezidia Rady pro zahraniční a obrannou politiku a ředitel výzkumu Mezinárodního diskusního klubu Valdai.*

Čínský prezident Si Ťin-pching a ruský prezident Vladimir Putin se účastní recepcí na počest návštěvy čínského vůdce v Moskvě v Kremlu v Moskvě v Rusku. © Sputnik / Pavel Byrkin

Rusko a Čína nezapadají do mezinárodního systému budovaného pod záštitou Západu po studené válce. Jsou proto pro její nahrazení. A je jednodušší to změnit společně.

„Doufáme, že se svět stane lepším místem, a máme důvod věřit, že se to stane. Zároveň si dobře uvědomujeme, že budoucnost je jasná, ale cesta tam je klikatá.“

Toto prohlášení Si Ťin-pchinga, které odráží podobný argument Mao Ce-tunga ve 40. letech, je staré přesně deset let. Nedávno zvolený prezident Číny byl na své první oficiální návštěvě Moskvy, během níž měl přednášku na univerzitě MGIMO.

O deset let později se Si Ťin-pching vrátil do Ruska tento týden na začátku svého třetího funkčního období u kormidla a dalo by se říci, že tehdy měl pravdu. Posledních pár let bylo plných zvrátů a svět se chystá přijmout možná jeden z nejostřejších za více než půl století. Rétorika čínského vedení se mezitím změnila jen málo.

Zvláštností politické kultury našeho obřího souseda je, že jazyk je vždy extrémně vybroušený, takže si z něj nikdo nemůže vybrat. Pouze jemní znalci mohou zachytit nuance, které slouží jako indikátory změn v politické linii. A i tak to většinou souvisí s vnitřním rozvojem Číny. Poselství předávané vnějšimu světu téměř vůbec nekolísá. To samozřejmě neznamena, že se skutečný kurz nemění.

Přečtěte si více

Timofey Bordachev: Proč je patová situace Západu s Ruskem a Čínou velkou příležitostí pro druhořadé světové mocnosti

Co se stalo za těch deset let od té návštěvy, která byla také velmi významná a smysluplná? V Číně byla Xiova vláda časem přehodnocení trajektorie vývoje. Zlatá éra globalizace, z níž Peking ohromně těžil, v podstatě skončila krizí v roce 2008. Pak se ukázalo, že globální systém začíná docházet k vážným poruchám, jejichž řízení by bylo hlavním úkolem každého velkého hráče.

Číňané se ve svůj prospěch a na úkor ostatních vyrovnali s recesí rychleji a snadněji než ostatní a upevnili si pozici. A starý model, ve kterém byly USA pohodlné a dokonce podporovány čínským růstem a těžily z něj, přestal být v americkém zájmu. Peking začal být vnímán jako hlavní konkurent schopný postavit se světovému hegemonovi. A byl vyvozen pouze jeden závěr – omezení na všech frontách.

Kromě měnících se vnějších okolností hrál roli i vlastní pohled Si Ťin-pchinga. Je více než jeho předchůdci orientován na vlastní čínskou zkušenost, od klasické filozofie až po různé fáze socialistické

výstavby. Fúze starověké tradice s vlivy z moderní Čínské lidové republiky již vytváří osobitou konstrukci, kterou nelze podezírat z přechodu k systému západního typu (v dřívějším období reforem taková očekávání existovala mezi USA a jejich spojenci).

Xiovo desetiletí bylo poznamenáno rychlou eskalací všech světových rozporů. Plán ČKS byl zpočátku posílit Čínu, aby si zajistila svůj rozvoj a pokud možno se vyhnula zapletení do konfliktů. Budování kapacit s sebou nese i zvýšení sebevědomí. A provokativní akce vnějších mocností, které mají své vlastní způsoby, jak reagovat na stejné znepokojivé okolnosti, donutily Peking reagovat.

Přečtěte si více

Dmitrij Trenin: Zde je důvod, proč je Xiho návštěva v Moskvě klíčovým momentem v boji za ukončení hegemonie USA

Čína, zmítaná pandemií koronaviru, přistoupila k ukrajinské krizi s tím, že éra klidu skončila. A další úspěch je možný nikoli vyhýbáním se mezinárodním konfliktům, jak Peking preferoval, ale tím, že se do nich smysluplně zapojíme. Čína je navíc z hlediska svých nashromážděných schopností lépe připravena na časy zmatků než mnoho jiných. Tím se rizika neodstraňují a neodstraňují je.

V Rusku bylo posledních deset let obdobím nemalého zvratu. Logika je částečně podobná, i když okolnosti jsou samozřejmě velmi odlišné. Pro Čínu však byl konec 20. a počátek 21. století obdobím bezprecedentního růstu podle všech měřítek, zatímco pro Rusko obdobím hlubokého úpadku a obtížné obnovy. Přesto i Rusko čelilo vyčerpání svého předchozího vývojového modelu. Od konce 80. let se pozornost soustředila na integraci do mezinárodního systému ovládaného Západem. Rusko na této cestě pokročilo (i když ne v takovém rozsahu jako Čína). Na konci roku 2000 a zejména na začátku roku 2010 se však ukázala jeho omezení.

Za první ekonomická: vnější aktéři přirozeně neměli zájem na tom, aby se Rusko dostalo nad určitou úroveň, a z jejich strany chyběla vůle zajistit, aby tato bariéra mohla být samostatně překonána.

Za druhé, geopolitický konflikt začal rychle eskalovat. I zde Rusko dosáhlo stropu. Partneři jí nechtěli dále pomáhat a do dalšího patra se při zachování základních parametrů předchozího hřiště samo dostat nepodařilo. Tím spíše, že Moskva, stejně jako Peking, cítila, že se začíná měnit právě ten systém, do kterého byla v předchozích desetiletích žádána integrovat.

Přečtěte si více

Fjodor Lukjanov: Čína konečně posiluje svou roli supervelmoci. To změní svět

Výše uvedené je samozřejmě hrubý náčrt, který vynechává mnoho nuancí. Umožňuje nám ale pochopit, proč má současné sblížení mezi Moskvou a Pekingem, kromě různých oportunistických základů, celkem solidní základy. Naše země, každá ze svých důvodů, nezapadají a nebudou zapadat do mezinárodního systému budovaného pod záštitou Západu po studené válce. Proto jsou pro jeho výměnu a je jednodušší to změnit společně.

Číňané jsou pečliví se svými formulacemi, vyleští je do oslnivého lesku, který nenechává prostor pro zbytečné myšlenky. A vždy si dávali pozor, aby se vyhýbali výrazům „aliance“ nebo „unie“, protože naznačují něco závazného, což vůbec není jejich přístup.

Po jednání s Putinem Si Ťin-pching řekl: *"Čínsko-ruské vztahy přesáhly bilaterální vztahy a mají zásadní význam pro moderní světový řád a osud lidstva."*

Jinými slovy, vidí je jako vazby, které tvoří holistický fenomén a jako takové slouží jako faktor světového řádu. To je nejbližší, jak se čínský vůdce dostal k popisu vztahů aliančního typu. Kvalitativní posun.

ANALÝZA

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

